

Nacionalne manjine u BiH

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini sarađuje s relevantnim vlastima i partnerima civilnog društva na poboljšanju političkog, ekonomskog i socijalnog učešća 17 priznatih nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini.

Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina BiH usvojen je 2003. godine i u zakonu je navedeno da će Bosna i Hercegovina poštovati, štititi i razvijati etnički, kulturni, jezični i vjerski identitet 17 priznatih nacionalnih manjina u BiH. Ovaj Zakon predstavlja značajan dokument za nacionalne manjine u BiH, jer im je dao pravo da zaštite svoje

kultурне, vjerske, obrazovne, socijalne, ekonomske i političke slobode, potrebe i identitete.

Nakon usvajanja Zakona, Misija je zagovarala i podržavala donošenje zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj (usvojen 2004. godine), Federaciji BiH (usvojen 2008. godine) i u Brčko distriktu

BiH (usvojen 2020. godine) kao i uspostavljanje Vijeća nacionalnih manjina na državnom i entitetском nivou i na nivou Brčko distrikta.

Nadalje, BiH je 2010. godine ratificirala Okvirnu konvenciju Vijeća Evrope za zaštitu nacionalnih manjina i Evropsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Vijeće nacionalnih manjina na državnom nivou (Vijeće) je savjetodavno tijelo Parlamentarne skupštine BiH i sastoji se od po jednog predstavnika iz svake priznate nacionalne manjine.

Međutim, mogućnost Vijeća da se uključe u kreiranje politika je ograničena. Misija aktivno radi na unapređenju kapaciteta Vijeća na nivou BiH, entiteta

kao i Vijeća na nivou Brčko distrikta kroz posebne obuke i nastavlja da zagovara izmjenu Kriterija za izbor članova Vijeća, kako bi se osiguralo da je postupak odabira članova Vijeća transparentan i nediskriminatran.

Misija podržava zajedničke inicijative Vijeća na svim nivoima, na primjer, u rješavanju uočenih nedostataka u zakonodavnom okviru koji reguliše pitanje nacionalnih manjina. Nadalje, Misija je zajedno s Vijećem Evrope pokrenula proces izmjena i dopuna Zakona o nacionalnim manjinama FBiH.

U saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, nadležnim za nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih

manjina, Misija podržava aktivnosti usmjerenе na podizanje svijesti, zagovaranje, izgradnju kapaciteta usmjerenih na jačanje angažmana i uključivanja nacionalnih manjina u BiH u kreiranju politika.

Romi

Misija stavlja poseban fokus na Rome-najveću i najmarginalizovaniju nacionalnu manjinu u BiH. Romi u BiH se suočavaju sa diskriminacijom u brojnim oblastima, uključujući obrazovanje, zapošljavanje, pristup socijalnoj zaštiti, zdravstvenim uslugama, stambenim i imovinskim pravima. Napori na unapređenju položaja Roma važan su dio OSCE-ovog angažmana, posebno u jugoistočnoj Evropi. Akcioni plan OSCE-a za poboljšanje položaja Roma i Sinta u okviru OSCE-a ponovno potvrđuje našu predanost i poziva države članice OSCE-a da pojačaju svoje napore kako bi osigurali da Romi i Sinti mogu u potpunosti sudjelovati u društvu.

Imajući ovo u vidu, Misija je zagovarala uspostavljanje Odbora za Rome kao savjetodavnog tijela Vijeća ministara BiH. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, u uskoj koordinaciji s devet predstavnika Roma, postiglo je dogovor o osnivanju Odbora za Rome 2002. godine. Od tada Misija sarađuje s Odborom za Rome, podržavajući aktivnosti usmjerenе na unapređenje inkluzije Roma u društvo.

S obzirom na probleme koji onemogućavaju potpuno uključivanje Roma u bosanskohercegovačko društvo, Misija radi na

unapređenju pristupa Roma vlastima i institucijama za ljudska prava. BiH se pridružila „Dekadi inkluzije Roma 2005-2015“ u septembru 2008. godine, a Misija je nastavila pružati kontinuiranu podršku i savjete Odboru za Rome BiH i Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH. Cilj je bio osigurati potpuno učešće Roma u tijelima i strukturama vlasti, rješavanje problema u oblastima koje se odnose na stanovanje, zdravstvenu zaštitu, zapošljavanje i obrazovanje, te borbu protiv diskriminacije i predrasuda prema Romima.

Uprkos pozitivnim pomacima, stambeni uslovi za romsku populaciju često su neadekvatni, mnogi žive u neformalnim naseljima bez vode i struje. Misija kontinuirano podržava napore vlasti da u potpunosti implementiraju Akcioni plan za Rome u oblastima zdravstvene zaštite, zapošljavanja i stanovanja. Misija također pruža pomoć nadležnim vlastima da razviju akcione planove za Rome na kantonalm i općinskom nivou. Ključno je da OSCE zagovara da se perspektiva Romkinja i mlađih u potpunosti reflekтуje u ovim strateškim dokumentima.

Misija se također fokusira na jačanje kapaciteta mlađih romskih aktivista, posebno mlađih Romkinja te je podržala inicijativu za osnivanje Vijeća mlađih Roma u BiH. Kako bi se osigurala bolja integracija Roma u društvo, Misija je organizovala posebno prilagođene obuke za romske organizacije civilnog društva. Ključni primjer za to je podrška Misije Ženskoj romskoj mreži,

sa ciljem podizanja svijesti o položaju Romkinja u BiH.

Za više informacija
skenirajte QR kod.

